

KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA 2019-2022

Liite koulun opetussuunnitelmaan

KOULU: Matinlahden koulu

SUUNNITELMAN LAATIMINEN

Koulut laativat oman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Se on tärkeä tehdä oman koulun ja oppilaiden tarpeiden pohjalta. Suunnitelma toimii välineenä, joka edistää tasa-arvon toteutumista ja estää syrjintää kaikessa koulun toiminnassa. Sen avulla varmistetaan, että tasa-arvoa ja yhdenvertaista kohtelua edistetään kouluissa systemaattisesti.

Suunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilökunnan ja oppilaiden sekä huoltajien kanssa. Se laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja kullekin lukuvuodelle tai lukukaudelle asetetaan osatavoitteet. Edistymistä seurataan säännöllisesti ja suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Koulut joissa on Suko:n järjestämää esiopetusta, laativat suunnitelman yhdessä esiopetusryhmien kanssa.

1. SUUNNITELMAN LAATIMISESTA, TOIMENPANOSTA JA SEURANNASTA VASTAAVAT HENKILÖT

Koulu voi myös luoda/perustaa ryhmän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä varten

Suunnitelma on laadittu johtoryhmässä ja Yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä oppilailta, huoltajilta ja työntekijöiltä kerätyn tiedon pohjalta. Johtoryhmä ja YHOR vastavat suunnitelman toimeenpanosta ja seurannasta yhteistyössä opettajien kanssa.

2. SELVITYS: YKSIKÖN TASA-ARVON JA YHDENVERTAISEN KOHTELUN NYKYTILANNE

Suunnitelma perustuu kyselyyn tai muuhun koulussa tehtyyn kartoitukseen. Tässä osassa kuvataan, miten nykytilaa kartoitettiin ja mitkä ovat kartoituksen tulokset. Mikä on tasa-arvon ja yhdenvertaisen kohtelun nykytilanne koulussa?

Nykytilaa kartoitettiin oppilaiden, vanhempien ja henkilökunnan osalta. Selvittelyssä hyödynnettiin olemassa olevia oppilas- ja huoltajakyselyitä, yhteisöllisen oppilashuollon luokkakartoituksia sekä kouluterveyskyselyä. Henkilökunta käsitteli asiaa YT-kouksessa 15.1.2020.

Matinlahden koulussa kaikkien luokkien tilannetta kartoitetaan vuosittain. Kartoitus toteutetaan vuosittain yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tapaamisissa. Tapaamisissa käydään läpi opettajien ja oppilaiden näkemyksiä luokan ilmapiiristä, opetuksesta, työskentelystä ja vuorovaikutuksesta, kavereista, turvallisuuden tunteesta, kiusaamisesta sekä sosiaalisista suhteista.

Oppilaskyselyn mukaan

- *Oppilaita kohdellaan oikeudenmukaisesti 58.08% lähes aina, 28,28% usein, 3,44/4 tytöt, 3,4/4 pojat.*
- *Koulussamme tyttöjä ja poikia kohdellaan samalla tavalla 59.09% lähes aina, 32,83% usein, 3,46/4 tytöt, 3,52/4 pojat*
- *Koulumme aikuiset puuttuvat kiusaamiseen 67.17% lähes aina, 19,19% usein*
- *Minua ei kiusata 78.28% lähes aina, 13,13% usein*
- *Koen oloni turvalliseksi koulussa 69.7% lähes aina, 22,22% usein*
- *Oppilaita kohdellaan oikeudenmukaisesti 58.08% lähes aina, 28,28% usein*
- *Luokassani on hyvä yhteishenki 47.98% lähes aina, 35,86% usein*
- *Tunnen kuuluvani joukkoon 61.62% lähes aina, 27,27% usein*

Huoltajakyselyn mukaan

- *Koulussa kiusaamiseen puututaan asianmukaisesti 4,89/6*
- *Henkilökunta kohtelee oppilaita arvostavasti ja ystävällisesti 5,06/6*
- *Koulun toimintakulttuuri on avointa ja vuorovaikutteista 4,95/6*
- *Koulussa oppilaiden turvallisuuteen kiinnitetään riittävästi huomiota 5,01/6*

Kouluterveyskyselyn mukaan:

- *97,2% on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä elämäänsä*
- *45,6% kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä*
- *99,3% on vähintään yksi hyvä kaveri*
- *5,0% kertoo olevansa koulukiusattuna vähintään kerran viikossa*
- *63,6% ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana*
- *12,0% kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana*
- *1,1% Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana*

Tasa-arvo - ja yhdenvertaisuusteemaa pohdittiin laajasti koulumme johtoryhmässä sekä yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä, jotka kantoivat päävastuun suunnittelutyöstä. Vallitsevan lainsäädännön ja opetushallituksen ohjeistusten

pohjalta päädyttiin tutkimaan seuraavia näkökulmia, joihin myös peilattiin tehtyjen kyselyjen tuloksia:

- *Yhdenvertaisuus opiskelijavalinnoissa, suoritusten arvioinnissa ja opinto-ohjauksessa*
- *Syrjinnän vaarassa olevien oppilaiden tarpeiden huomiointi*
 - *Kieli ja kulttuuri*
 - *Sukupuoli ja seksuaalisuus*
 - *Uskonto ja vakaumus*
 - *Esteettömyys (vammat, sairaudet)*
 - *Oppimisvaikeudet*
- *Yhdenvertaisuus oppimateriaaleissa*
- *Yhdenvertaisuus opetusmenetelmissä*
- *Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen*
- *Yhdenvertainen toimintakulttuuri*
 - *Koti-koulu-yhteistyö*
 - *Osallisuus ja päätöksenteko*
 - *Viestintä*

Edellä mainituista näkökulmista syntyneistä pohdinnoista, tavoitteista ja toimenpiteistä muodostui Matinheden koulun tasa-arvoisen ja yhdenvertaisuuden työkalupakki, jossa aihetta käsitellään tätä suunnitelmaa laajemmin ja yksityiskohtaisemmin.

3. TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISEN KOHTELUN EDISTÄMISEKSI

Koulu asettaa kartoituksen ja nykytilan kuvauksen perusteella vähintään kaksi tavoitetta koulunsa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle: yhden edistämään tasa-arvoa ja yhden yhdenvertaista kohtelua.

Tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan konkreettiset toimenpiteet lukuvuodelle tai -kaudelle kerrallaan.

Vuosien 2019-2022 teemaksi on nostettu köyhydestä johtuvan eriarvoisuuden vähentäminen koulussa.

<p>Tavoite/tavoitteet tasa-arvon edistämiseksi koulussa:</p> <p><i>Tavoite 1: Normikriittisyyden lisääminen (syrjivien rakenteiden ja normien kyseenalaistaminen)</i></p> <p><i>Tavoite 2: Trans- tai intersukupuolisten nuorten yhdenvertaisuuden edistäminen</i></p>	<p>Tavoite/tavoitteet yhdenvertaisen kohtelun edistämiseksi koulussa:</p> <p><i>Tavoite 1: Oppilaiden ja huoltajien integroituminen koulu yhteisöön</i></p> <p><i>Tavoite 2: Kaikille aidosti maksuton koulu</i></p>
<p>2019-2020</p> <p>Toimenpiteet:</p> <p><i>1. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1: ei ryhmäjakoja sukupuolen mukaan</i></p> <p><i>2. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1: trans- ja intersukupuolisten lasten kohdalla käytännön järjestelyt yhteistyössä huoltajien kanssa</i></p> <p>Vastuuhenkilö/-t:</p> <p><i>1. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1: Luokanopettajat</i></p> <p><i>2. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1: Opettajat</i></p> <p>Aikataulu:</p> <p><i>1. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1 : syksy 2019</i></p> <p><i>2. Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1: syksy 2019 ja lukuvuoden aikana tilanteiden esiin tullessa</i></p>	<p>2019-2020</p> <p>Toimenpiteet:</p> <p><i>1. Tavoitteen osalta:</i> <i>Teemapäivät, joissa mukana on oman äidinkielen opettajat ja huoltajat kutsutaan mukaan (Lukulauantai)</i></p> <p><i>2. Tavoitteen osalta:</i> <i>Keskustellaan mahdollisista tilanteista, joissa oppilaille voi tulla eriarvoinen tilanne jonkun asianmaksullisuudesta johtuen.</i></p> <p>Vastuuhenkilö/-t: <i>Oppivan yhteisön vastuualue, opettajat</i></p> <p>Aikataulu: <i>Syyskuu 2019, kevät 2020</i></p> <p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa): <i>Kuinka paljon huoltajia osallistui tapahtumaan.</i></p> <p><i>Tapahtuma sai paljon positiivista palautetta oppilailta, huoltajilta, opettajilta ja oman äidinkielen opettajilta. Vastaavanlaisia tapahtumia päätettiin pitää jatkossakin.</i></p>

<p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa):</p> <p><i>= miten meni ja mitä seuraavaksi?</i></p> <p><i>1.Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1</i> <i>Toimenpide 2</i> <i>Toimenpide 3</i></p> <p><i>2.Tavoitteen osalta:</i> <i>Toimenpide 1</i> <i>Toimenpide 2</i> <i>Toimenpide 3</i></p>	
<p>2020-2021</p> <p>Toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Sukupuolettomien WC-tilojen sekä pukuhuoneiden järjestely</i> - <i>Yhteinen pedagoginen keskustelu heteronormin huomioimiseksi ja tiedostamiseksi</i> <p>Vastuuhenkilö/-t: <i>Opettajat</i></p> <p>Aikataulu: <i>Syksy 2020</i></p> <p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa): <i>Kirjoita tähän</i></p>	<p>2020-2021</p> <p>Toimenpiteet: <i>Syksyllä luokkien vanhemmille jaetaan valmis luokkatoimikuntamalli, Selkokielinen tietopaketti keskeisistä Matinlahden koulunkäynnin käytänteistä, Erityisesti monikulttuurisille huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua 1.lk lukutunneille, yritetään ratkaista koulupäivän aikana jonkin asian maksullisuudesta johtuvia epäyhdenvertaisia tilanteita</i></p> <p>Vastuuhenkilö/-t: <i>YHOR, elat ja 1.lk opettajat, opettajat</i></p> <p>Aikataulu: <i>Syksy 2020</i></p> <p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa): <i>Kirjoita tähän</i></p>
<p>2021-2022</p> <p>Toimenpiteet: <i>Pohditaan käytännön puhetta ja jaotteluja ja edellisen vuoden toimenpiteiden kehittämisen jatkaminen</i></p> <p>Vastuuhenkilö/-t: <i>Kirjoita tähän</i></p> <p>Aikataulu: <i>Kirjoita tähän</i></p> <p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa): <i>Kirjoita tähän</i></p>	<p>2021-2022</p> <p>Toimenpiteet: <i>Monikulttuuristen vanhempainiltojen käynnistys tavallisten vanhempainiltojen ohella</i></p> <p>Vastuuhenkilö/-t: <i>Kieli- ja kulttuuriryhmien opettajat</i></p> <p>Aikataulu: <i>Kirjoita tähän</i></p> <p>Toimenpiteiden seuranta ja arviointi (tehdään kauden lopussa): <i>Kirjoita tähän</i></p>

4. SUUNNITELMAN SEURANTA, TOIMENPITEIDEN TULOKSET JA ARVIOINTI

Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan lukuvuosittain/-kausittain (kohdassa 3 olevan taulukon avulla). Arvioinnin perusteella määritellään toimenpiteet seuraavalle lukuvuodelle/-kaudelle.

Kolmen vuoden suunnitelman toteutumista arvioidaan lopuksi (tai tarvittaessa aikaisemmin) kokonaisuutena.

Seurannan tulokset kirjataan tähän:

Toimenpiteiden tulokset ja kokonaisarviointi: *Kirjoita tähän*

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön vaikuttavuus kokonaisuutena: *Kirjoita tähän*

Päivämäärä: *Kirjoita tähän*

5. SUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEEN JA SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite. Suunnitelma hyväksytään koulun johtokunnan kevään 2020 ensimmäisessä kokouksessa.

Rehtori vastaa siitä, että koulun henkilökunta, oppilaat ja huoltajat sekä koulun yhteistyökumppanit saavat riittävästi tietoa koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä: suunnitelmasta ja hyvistä käytänteistä.

Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksytään
kevään 2020 ensimmäisessä johtokunnan kokouksessa.